

HROMADNÉ DOVOLÁNÍ SÍLY NAŠEHO HLASU PŘI PROSAZOVÁNÍ SPRÁVNÉ PÉČE O OHROŽENÉ DĚTI A MLÁDEŽ

**My lidé, instituce, organizace pomáhající nést břímě těch,
kteří o svém osudu a směřování neměli
a nemají možnost rozhodnout sami,
se dovoláváme vůči vám, kteří o osudu těch,
které jsme jmenovali, rozhodujete.**

V České republice vyrůstá v ústavní výchově přes 8000 dětí. Ročně odchází do dospělého života 300 z nich, 60 % si nedokáže s vlastním životem a se začleněním do společnosti poradit. Nemají se na koho obrátit, jsou osamocení, bez podpory a pomoci. Jejich hlas není slyšet. Ani 30 let od sametové revoluce, která přinesla důraz na lidská práva, a tedy i práva dětí, se jejich počty v ústavní péči nesnižují. Ve srovnání s vyspělými zeměmi jsou stále na vysoké úrovni. Žijeme ve 21. století, měli bychom co nejlépe pečovat o budoucí generace, ale my to neumíme. Tyto děti jsou stále na okraji zájmu společnosti.

Proč se to děje?

- ◆ Péče o ohrožené děti není ze strany státu systematická, neexistuje jednotící prvek.
- ◆ Povědomí o dětech žijících v ústavní výchově je společensky zkreslené a zavádějící.
- ◆ Chybí koncepční práce s rodinami těchto dětí.
- ◆ Schází dostatečná a kvalitní síť náhradní rodinné péče.
- ◆ Upřednostňují se skupiny podporující ústavní výchovu v plné šíři před skutečným zájmem dítěte.
- ◆ Chybí systematická podpora psychologické péče, nikdo nepracuje účinně s traumaty těchto dětí.

Co navrhujeme?

- ◆ Zahájit meziresortní dialog a dialog napříč politickými stranami.
- ◆ Propojit všechny aktéry, kteří se na změně péče o ohrožené děti mohou podílet.
- ◆ Hledat inspiraci v okolních vyspělých zemích a nebát se převzít funkční modely.
- ◆ Provést legislativní změny, které povedou ke zlepšení stávající situace ohrožených dětí.
- ◆ Vytvořit systém podpory rodin, který bude předcházet zbytečnému umístění dětí do ústavů a zaměřit se na účinnou prevenci v těchto ohrožených rodinách.
- ◆ Posílit návaznou péči o mladé dospělé opouštějící ústavy (doprovázení do samostatného života).

**Spojme síly a naslouchejme hlasu dětí,
které nemají možnost se bránit a za své těžké osudy nemohou.
Pojďme zahájit věcný dialog
a realizujme ihned změny hodné vyspělé společnosti.
Dokažme, že nám na našich budoucích generacích záleží.**

**Svým podpisem vyjadřujete souhlas
s výše uvedeným textem Hromadného dovolání.**

CHCI PODEPSAT

Helena Válková, zmocněnkyně vlády pro lidská práva

„Tyto děti nezažily, jak funguje normální rodina, nevědí, jak se postavit na vlastní nohy. Samozřejmě je lepší vynaložit úsilí na prevenci a udělat vše pro to, aby se dítě do ústavu vůbec nedostalo.“

Klára Chábová, předsedkyně Mimo domov a výkonná ředitelka Nadačního fondu Krok domů

„Stále je mnoho dětí, které opouští dětské domovy nepřipravené na samostatný život. Zoufale postrádáme zásadní systémová opatření, která by tento stav pomohla zlepšit.“

Milena Johnová, členka Rady hl. m. Prahy pro oblast sociální politiky a zdravotnictví

„Jako radní pro sociální oblast považuji za velmi důležité zejména systémové řešení péče o ohrožené děti. Vedle podpory biologických rodin a posilování pěstounské péče musíme najít i účinné nástroje pomoci mladým dospělým, kteří v 18 letech opouští ústavní péči a potřebují pomoc, aby se jim podařil dobrý start do samostatného života.“

Olga Mistrová, organizace Mimo domov

„Při odchodu z dětského domova jsem dostala deset tisíc korun na bydlení a obživu, než si seženu práci. Jenže jsem si ani s jedním nevěděla rady. Neuměla jsem si třeba založit tramvajenku nebo vyřídit potřebné dokumenty na úřadě. Byl to těžký náraz na realitu.“

Lukáš Talpa, projekt Patron

„Ze zkušenosti z projektu Patron víme, že mladí lidé žijící v dětských domovech nemohou být, i přes veškerou snahu personálu, připraveni na běžný život. Je proto nutné věnovat tomuto tématu značnou pozornost. Ideální proto je, předcházet odebrání z rodiny její podporou, případně následně s rodinami pracovat tak, aby se co nejvíce dětí mohlo vrátit do vlastní rodiny. A pokud to není možné, tak jim pak poskytnout náhradní rodinnou péči.“

Ondřej Výborný, starosta města Holice, dříve ředitel DD Holice

„Po mnoha letech, kdy se náš domov choval striktně tak, jak to požadovala stávající litera zákona 109 o ústavní výchově, jsme došli k přesvědčení, že toto je opravdu málo. Proto jsme se rozhodli rozšířit škálu služeb o další inovace, které napomáhají dětem k návratu do rodin, nebo naopak podávají pomocnou ruku při opouštění domova. Mimo jiné to znamenalo zřízení sociálně aktivizační služby a další opatření v této oblasti. Doufám, že zejména tento prorodinný přístup v ústavní výchově nalezne svůj smysl a stane se standardem. A hlavně - takovýchto změn se není třeba bát.“

Petra Nechutná, spoluzakladatelka NF Krok domů

„Zdravě fungující a prosperující stát by se měl umět postarat o osudy dětí, které nemohou vyrůstat v biologické rodině. Měli bychom mít zájem na tom pomáhat s nelehkým osudem nejen dětem, které jsou v ústavní péči, ale stejně tak těm, které z ústavní péče odcházejí, a umožnit jim zvládnout tento nelehký krok.“